

Posudek diplomové práce

Ondřej Zaorálek: O dvou podobách pábení v české literatuře (Dědictví experimentu Ladislava Klímy v prózách Bohumila Hrabala)

Původním záměrem Ondřeje Zaorálka bylo sledování tvarových a tematických konstant, které by potvrdily návaznost prozaického díla Bohumila Hrabala na experiment Ladislava Klímy. Vzhledem k neutěšenému stavu edice díla Ladislava Klímy, respektive faktu, že celá řada pro takovou práci nezbytných textů není k dispozici v kritickém vydání, se nakonec rozhodl zaměřit svou pozornost k Hrabalovu dílu: závěrečná kapitola „Dědictví Ladislava Klímy“ představuje tedy sice dílčí, nicméně v celku práce vhodně zakomponovanou úvahu o rodové spřízněnosti těchto dvou českých autorů a lze ji považovat za inspirativní pointu celé práce.

Ta je koncipována jako pokus o pojmové ukotvení slov „pábení“ a „pábitel“ a jejich následné využití při analýze Hrabalových prozaických postupů. Nezbytným předpokladem takové rekonstrukce je konfrontace Hrabalových příležitostných rozkladů na toto téma a významů, jakých označení „pábení“ a „pábitel“ nabývají v odborné literatuře. Ondřej Zaorálek se tedy musel vyrovnat s poměrně rozsáhlou hrabalovskou literaturou a výsledek této jeho sondy se ukazuje jako velmi plodný.

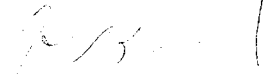
Druhý a třetí oddíl, nazvané „Hovory postav, prostředí a role vypravěče“ a „vyprávěcí strategie“, už přinášejí konkrétní analýzu vybraných textů, při níž se diplomant základně opírá o Bachtinova teoretická východiska: využití konceptu dialogičnosti, pojetí vypravěče a chronotypu setkání považují se ukazuje jako velmi případné a v tomto směru je třeba ocenit i Zaorálkovu schopnost aktualizovat bachtinovské pojmy v kontextu zásadních interpretačních sond Milana Jankoviče, Přemysla Blažíčka či Jiřího Opelíka.

Ve třetím oddílu Ondřej Zaorálek zpřesňuje definici pojmů „pábení“ a „pábitel“ jejich konkrétním využitím při popisu specifických rysů Hrabalovy vyprávěcí strategie, jakými jsou kontrastnost, grotesknost, morbidnost, nadsázka aj., od nichž pak plynule přechází ve čtvrtém oddílu k analýze konstantních motivů a témat Hrabalových próz.

Pátý oddíl je podle mého přesvědčivým důkazem, že se diplomantovi v průběhu práce podařilo zkonstruovat velmi důkladnou interpretační platformu: jeho analýza trilogie *Svatby v domě*, akcentující stmelující prvek mluvčího je originálním příspěvkem k hrabalovskému zkoumání.

Ondřej Zaorálek ve své práci prokázal schopnost vyrovnat se se sekundární literaturou a vytěžit z ní metodologická východiska pro svůj vlastní interpretační pokus. Dokázal najít vlastní jazyk, který nezatížený hyperučeností ani formulačními nepřesnostmi. I po formální stránce tato diplomová práce splňuje požadavky žánru a doporučuji ji k obhajobě v dobré víře, že Ondřej Zaorálek nerezignuje na svůj prvotní záměr a bude ve svých hrabalovsko-klímovských průzkumech pokračovat.

V Praze dne 14. září/2010

Markéta Kořená